

cielt, men ogsaa eksempelvis, Friskoleomraadet, som jeg mener kan sammenstilles med dette. I Skoleloven af 24. Marts 1899 § 33 er der bl. a. en Bestemmelse om, at Statskassen udreder et Tilskud til private Skoler paa Landet af 35,000 Kr., og deraf skal de 25,000 gives til disse private Skoler i Forhold til Børneantallet, medens de 10,000 er stillet til mere fri Raadighed for Kultusministeren. Ved de Bestemmelser, der findes i den omhandlede Paragraf, er det for det første slaaet fast, at en saadan privat Skole eller Friskole for at faa Del i disse 25,000 Kr. skal give en Undervisning i lignende Omfang som de offentlige Skoler, at Skolerne ikke maa forberede til nogen som helst særlig Eksamen, at Skolen ikke er nogen Øvelsesskole ved et Seminarium eller lignende Lærestalt, at den ikke har et større Børneantal til Undervisning af en enkelt Lærer end det for de offentlige Skoler fastsatte, og saa sluttes der med, at dette Tilskud til den enkelte Skole dog skal være betinget af, at vedkommende Kommune yder et Bidrag til den. Et saadant Bidrag kan, naar det ikke overstiger 6 Kr. pr. Barn, gives, uden at Kommunalbestyrelserne dertil behøver Amsraadets Samtykke. Det ses, synes jeg, tydeligt af disse Bestemmelser, som jeg altsaa har ment det nødvendigt at referere mere udførligt, at man den Gang forudsatte, at naar en Kommunalbestyrelse ansaa en saadan privat Skole for Børn for at opfylde disse Betingelser, saaledes at det var forsvarligt at yde Bidrag, saa har Staten derigennem den nødvendige Garanti for, at ogsaa Statens Bidrag kan ydes og skal ydes til en Virksomhed, der fortjener at faa den Støtte. Nu har jeg ment, at man kunde tage nøjagtig det samme og overføre det paa Forholdene ved Privatskolen, for saa vidt Talen er om fortsat Undervisning udover Konfirmationsalderen, idet jeg er gaaet ud fra, som jeg ogsaa sagde i min Tale forleden, at det mange Steder maaske vilde være lettere at faa Sagen i Gang paa den Maade, at de private tog sig af den, søgte Staten om Tilskud og selvfølgelig overholdt de Regler, der findes i Tekstanmærkningen paa Finanslovsforslaget for i Fjor, og dernæst at der som Betingelse for, at Staten kan yde Bidrag, kræves, at Kommunalbestyrelsen paa det paagældende Sted anser Skolen for at være af den Art, at man kan forsvare at yde Bidrag til den. Jeg synes, at det var en lempelig Løsning, og at man derved fik baade det offentlige og de private interesseret i et efter min

Mening overordentlig vigtigt og betydningsfuldt Spørgsmaal, saaledes at de kunde arbejde Side om Side med hinanden og virke stimulerende paa hinanden. Jeg maa tilstaa, at jeg forstaar ikke den højtærede Kultusministers Ængstelse for, at man ved at give private Adgang til ogsaa at kunne faa noget af Statstilskuddet skulde svække den kommunale Interesse for Sagen. Det tror jeg ikke paa, hvis Kommunalbestyrelsen har Interesse for Sagen, og Forholdene i Kommunen da er saadanne, at det kan lade sig gøre uden at forurette visse Dele af Kommunen — hvad det ikke kan i mange store og udstrakte Kommuner, men derimod nok i Købstadkommuner og selvfølgelig ogsaa i mange Landkommuner. Hvor Forholdene altsaa er saadanne, at det kan lade sig gøre for Kommunen at oprette Skolerne, der synes jeg, der skal være Adgang til Statsstøtte, men man skal ikke forhindre, at ogsaa private kan faa Del i den Støtte, der med rund Haand, kan jeg godt sige, er tilsagt gennem det, at der ydes et Beløb, der svarer til 50 pCt. af de samlede Udgifter. Jeg henstiller paa ny at overveje, om det ikke var en Udvej her, at vi fik de kommunale og de private Bestræbelser for at gøre et godt Arbejde paa dette Omraade ligestillede med Hensyn til Statsstøtte.

Jeg vender mig derefter til de øvrige Spørgsmaal, som jeg i alt væsentligt beskæftigede mig med i den Tale, jeg havde Lejlighed til at holde ved Begyndelsen af Finanslovbehandlingen, hvor jeg særlig beskæftigede mig med Administrationen, baade med dens Form og navnlig med en vis Side af den, som jeg tror, jeg betegnede som den Side, der vender mod Rigsdagen og udadtil mod Befolkningen. Jeg har al Grund til at være tilfreds med de Udtalelser, der er fremkommet i Anledning af, hvad jeg da sagde. Saavel i Pressen som fra mange Medlemmers Side er der ydet Tilslutning til de Betragtninger, jeg fandt Anledning til at gøre. Det har i nogen Grad bedrøvet mig, at navnlig den højtærede Trafikminister har opfattet mine Udtalelser paa den Maade, som han udtrykte det i en Sætning i sin Tale. Jeg har ikke slaaet efter, hvor den staar, men jeg ved, jeg kan citere den nogenlunde ordret. Han sagde, at de Udtalelser, jeg fremkom med, altsaa ogsaa var et Angreb paa de Embedsmænd, jeg i sin Tid havde staaet i samme Forhold til og Samarbejde med, som den nuværende højtærede Trafikminister nu staar. Det er